

R02A – засоби, що застосовуються при захворюваннях горла;

D08 – антисептичні та дезінфікуючі засоби.

Згідно проведених досліджень на фармацевтичному ринку України встановлено, що оромукозні засоби представлені в основному іноземними виробниками, значно превалюють рідкі лікарські форми, це зумовлено можливістю їх застосування після хірургічних втручань в ротової порожнині, зручністю, швидкістю дії.

Також слід зазначити повну відсутність екстемпоральних лікарських засобів, що містять низку переваг.

До складу досліджуваних оромукозних засобів введені в основному синтетичні компоненти, що володіють цілеспрямованою антисептичною та антибактеріальною дією, що в свою чергу сприяє проявленню агресивної дії та, як наслідок, часто вимагає проведення реабілітаційно-відновлювальної терапії.

Враховуючи наведене вище, було запропоновано для практичної медицини новий оригінальний вітчизняний екстемпоральний багатокомпонентний оромукозний лікарський препарат для ротової порожнини, що містить у своєму складі хлоргексидину біглюконату у комбінації з фітокомпонентами.

Висновки. На підставі результатів маркетингового дослідження оромукозних засобів з визначення країни-виробника, походження активних інгредієнтів, насиченості вітчизняного ринку лікарських засобів для терапії запальних захворювань пародонта різними лікарськими формами, встановлено доцільність проведення фармацевтичної розробки нового оромукозного засобу. Таким чином на підставі обробки сучасних літературних джерел, результатів власних фізичних, фізико-хімічних, фармакотехнологічних, біофармацевтичних досліджень експериментально розроблено склад та технологію багатокомпонентного рідкого лікарського засобу для ротової порожнини на основі хлоргексидину біглюконату у комбінації з фітокомпонентами.

Наступним етапом досліджень стане вивчення фармакотехнологічних і фізико-хімічні показників створеного препарату, вивчення якісного та кількісного складу діючих речовин, визначення стабільності та встановлення умов та терміну придатності.

ВИКОРИСТАННЯ ДЕРМАТОЛОГІЧНИХ ПАСТ НА ОСНОВІ ЦИНКУ ОКСИДУ

Єгоркіна Д.М., Орловецька Н.Ф.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

yegorkina2000@gmail.com

Вступ. Терапія пацієнтів зі шкірними захворюваннями обов'язково повинна бути комплексною та має містити індивідуалізоване застосування лікарських та косметичних засобів. Захворювання шкіри не завжди є лише місцевою патологічною проблемою та процесом, а частіше залежить від змін, які відбуваються у певному внутрішньому органі чи системі. Це веде до того, що лікування, яке складається тільки з низки засобів для зовнішнього застосування, не завжди є раціональним підходом для терапії уражених ділянок шкіри чи слизових оболонок. Доцільним рішенням для пацієнта буде звернення до лікаря, який зможе провести необхідні ультразвукові дослідження та взяти біологічні матеріали для аналізів, звичайно, у разі необхідності, підібрати лікарські препарати для внутрішнього застосування та визначити курс прийому цих засобів. У легких формах шкірних захворювань, найчастіше,

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

пацієнту прописують тільки препарати для місцевого застосування. Якщо досконаліше розглянути асортимент лікарських засобів в аптеках, які застосовують місцево при дерматологічних захворюваннях, то однією із більш зручних та часто вживаних є лікарська форма – паста, до складу якої входить цинку оксид.

Мета дослідження. Аналіз особливостей використання дерматологічних лікарських паст, що містять у своєму складі цинку оксид, щодо обрання ефективного та раціонального лікування дерматологічних захворювань.

Матеріали та методи. Для реалізації мети даної роботи були використані аналітичні та маркетингові методи досліджень.

Отримані результати. Паста – це суспензійна мазь, яка містить більше, ніж 20 (25)% твердих нерозчинних ні у воді, ні в основі лікарських речовин. Паста – суміш порошкоподібних речовин (наприклад, цинку оксид, тальк та інші) та гідрофобних або абсорбційних (вазелін, ланолін тощо) основ у рівних вагових кількостях, так звана густа паста. М'яка паста утворюється, якщо порошки складають 1/3 або 1/4 частини пасту. До пасту дозволяється додавати різні лікарські речовини, такі як дьоготь, саліцилову кислоту, іхтіол, сірку та інші, які обумовлюють назву паст у залежності від наявності того чи іншого компонента.

Пасту проявляють протизапальну, адсорбуючу, підсушувальну дію, може мати також охолоджувальний ефект та сприяти відторгненню кірочок шкіри. Застосовують пасту зазвичай після гострих станів, але коли наявна гіперемія, серозні кірочки чи мікроерозії. Наносять не дуже товстим, але щільним шаром 1-2 рази на добу чи використовують бинт або марлю, які потім накладають на уражені ділянки шкіри.

Так як пасту характеризуються більш щільною консистенцією, ніж мазі, то вони можуть залишатися на шкірі без застосування пов'язок. Витирати зі шкіри пасту рекомендується ватним тампоном, який попередньо бажано змочити у невеликій кількості рослинної олії. Не рекомендується наносити пасту на волосяну частину голови.

Успіх лікування захворювань шкіри залежить від вибору препарату та раціональності його застосування. Важливою складовою є не тільки професійно правильно підібраний лікувальний засіб, а і його форма призначення. Чим більш гостра стадія запалення, тим важливішим є підбір складу препарату.

Лікувальна ефективність паст залежить від концентрації лікарських речовин, хімічної модифікації складових пасту, фізичного стану компонентів та власне їх технології.

У дерматологічній та косметологічній практиках широко використовують пасту з цинку оксидом, який проявляє антимікробну та в'язучу дію. Іони даного мікроелементу утворюються із цинку оксиду у водному середовищі після нанесення лікувальної пасту на уражені ділянки шкіри. Для якісної терапії у пастах має бути присутній також ефект «підсушування» шкіри. Рідина, а саме, вода, яка може міститися в основі пасту, знижує підсушувальні властивості та зволожує шкіру. Саме тому різні (фармакопейні у тому числі) прописи паст з цинку оксидом не містять воду. Офіційними вважаються цинкова паста складу (цинку оксид та крохмаль по 10 г та вазеліну 20 г), а також паста Лассара (містить 1% саліцилової кислоти).

Зовнішнє застосування лікарських та косметичних засобів має суттєвий вплив на клінічні прояви дерматологічних хвороб.

Висновки. Пасту користуються достатньо великим попитом, бо мають великий ряд переваг. Однією із таких є зручність нанесення паст на шкіру, вони еластичні, без грудочок та під впливом температури шкіри вони розм'якшуються, але при цьому не розтікаються, не

плавляться, довгий час залишається на шкірі. Лікувальні пасти мають здатність поглинати та випаровувати ексудат, що надає їм підсушувального та охолоджувального ефектів. Для них характерна протизапальна здатність, яка тим більше виражена, чим більше порошкоподібних речовин прописано у складі пасти. Слід пам'ятати та взяти до уваги, що один і той самий лікарський засіб у залежності від концентрації може мати кардинально різні ефекти. Якісна терапія – запорука здорової шкіри! Бережіть себе!

ЕКСТЕМПОРАЛЬНЕ ВИГОТОВЛЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ

Зуйкіна Є. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
zujkina.lizaveta@gmail.com

Вступ. За прогнозами фахівців фармацевтичної галузі, лікарські препарати екстемпорального виготовлення перспективний напрямок, і попит на них буде зростати. По суті, це рух «назад у майбутнє», так як виготовлення цих препаратів передувало масовому, заводському виробництву і лише в останні десятиліття поступово втратило свої позиції.

Мета дослідження. Розглянути проблеми, з якими стикається аптечна організація, що виконує виробничу функцію, і визначити перспективи її розвитку.

Матеріали та методи. В якості об'єктів дослідження в роботі були використані інформаційні дані з публікації в спеціалізованих виданнях та інтернет-джерелах, що стосуються екстемпорального виробництва. У роботі використовували методи порівняння, угруповання, аналізу.

Отримані результати. В Україні кількість аптек, які мають рецептурно-виробничі відділи, зменшувалася в останні роки. Однак надання якісної фармацевтичної допомоги вимагає від аптек послуг з відпуску не тільки готових лікарських засобів (ЛЗ), але і екстемпоральних лікарських препаратів (ЛП) за індивідуальними (персоніфікованими) прописами. Аптечне виготовлення ЛП не конкурує з промисловим виробництвом, доповнює його, і тому можна вважати, що процес в даний час перезавантажується.

Виробничі аптеки залишаються важливою частиною системи лікарського забезпечення населення, оскільки дозволяють задовольнити потреби охорони здоров'я в ЛП, які не мають промислових аналогів. Можна виділити кілька груп пацієнтів, для яких екстемпоральних виготовлення ЛП найбільш актуально: - дві вікові групи, які умовно можна назвати «діти» (особливо новонароджені і діти до 1 року) і «пацієнти 60+»; - пацієнти з Орфа захворюваннями (при наявності в аптеках необхідних лікарських субстанцій); - пацієнти, які потребують паліативної допомоги (особливо для забезпечення їх неінвазивними лікарськими формами).

У разі відсутності випускаються фармацевтичною промисловістю ЛП, оптимальних для пацієнтів зазначених груп, лікарі виписують рецепти для екстемпорального виготовлення їх в аптеці.

Але, на сьогоднішній день, аптечний асортимент фармацевтичних субстанцій для виготовлення ЛП обмежений. Це пов'язано з тим, що мінімальна фасування субстанцій, зареєстрованих в Україні, обчислюється набагато більш високими цифрами, ніж річна потреба рецептурно-виробничого відділу. У такому випадку фахівці рецептурно-виробничих відділів змушені використовувати готові ЛП для аптечного виготовлення лікарських препаратів.